

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Srzodę dnia 27 Lipca r. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 14 lipca.

Przez *na y wy ż s z e* ukazy do Kapituły orderów. Zostają mianowani kawalerami orderów: S. Anny 2ey klasy z Koroną: 29 czerw., Akademik zwyczajny i dożywotni Sekretarz Cesarzkiej Akademii Nauk, Radca St. Fuss, Radcy Komitetu zarządu teyże Akademii, Radcy Dworu Beckmann i Sysojew; tegoż orderu 2ey klasy Akademik zwyczajny Radca St. Zacharow i Archeograf Koll. Ass. Strojew; — 28 tegoż m. Ordynator Ujazdowskiego lazaretu w Warszawie Radca Dworu Korabliński. Z dnia 4 b. m. Radcy dworu: Konsul jeneralny Rossyyski w Hamburgu Bacheracht i Konsul w Brodach Swiatski, mianowani kawalerami orderu S. Anny 2giey klasy.

— Ukazy Rządzącego Senatu, 1) 21 czerwca (z 8 Depart.) O wykreśleniu ze stanu służby (формулярные списки) członków Izby Cywilney Chersońskiej: Prezesa Gawryłowa i Radcy Bielikowicza, wzmianki o szańce na nich nałożonym za nieprawne dopuszczenie szlachcica Weceklica do appellacyi, tudzież o wyjęciu od takowey łaski Sekretarza teyże Izby Starowa.

— 2) (z 1go Depart.) 8 b. m. O rozciągnięciu na wszystkie gubernije prawidła, zawartego w umowie (условия) o monopolish trunkowych w Guberniach Wielkorossyjskich, iżby trzymający handel winne opatrywani byli w świadectwa na przedaż trunków.

— 3) 11 b. m. O nieprzyjmowaniu do żadney służby i do wyborów byłego Majora Brzeskiego pólku pieszego Dunkel, który za wyrokiem sądownym był pozbawiony szlachectwa, niżony na stopień szeregowego, a teraz uwolniony od służby z pierwszą oficerską rangą.

— 4) tegoż dnia. O uwolnieniu od służby i nieprzyjmowaniu nadal do niey Sztabs-rotmistrza Petersburskiego pólku ułanów Tumanowa, który, jak się okazało, cierpi peryodyczne pomieszanie.

— 5) 12 b. m. Z ogłoszeniem nowych prawidła przyzymowania do klasztorów i wyświęcania zakonników Greko-rossyyskiej wiary.

— 6) tegoż dnia. Z powtórném zaleceniem, iżby ludzie, skazani do Syberyi na osadę, oddawani byli do służby woyskowej, jeżeli zdawni do niey się okażą.

— Konkurs na projekt pomnika dla Dierżawina. Jeszcze w 1830 P. Minister CESARSKIEGO Dworu przedstawił był Akademii sztuk pięknych rysunek pomnika, który Towarzystwo przyjaciół narodowey literatury zamierzało wystawić pamięci Dierżawina w Kazaniu, miejscu jego urodzenia; pomnik takowy składać się miał z popiersia poety, na przyzwoitey podstawie. Ale gdy projekt ten nie zyskał zatwierdzenia; professor architektury Mielnikow, z polecenia Akademii, wygotował inny projekt, stosowniejszy, który uznany przez nią za przyzwoity, zatwierdzony też został przez N. PANA. Lecz gdy wkrótce potem Xiążę Wołkoński zawiadomiony został przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych, iż N. CESARZ, na przedstawienie P. Ministra Oświecenia, zezwolił na otworzenie publiczney na pomnik Dierżawina składki, i gdy wszystko każe się spodziewać, iż zebrana z niey summa przewyższy znacznie summe 18,000 r., potrzebną na ten cel według założonego przez P. Mielnikowa wyrachowania kosztów, i dozwolił tém samém rozwinięcia większey wspaniałości w pomniku, mającym wykazać szacunek Rossyan ku jednemu ze swych najwięk-

szych poetów, — Xiążę Wołkoński, zasiągnąwszy jeszcze w tey mierze woli N. PANA, wezwał Akademię do otwarcia Konkursu na projekt takowego pomnika. Rysunki powinny będą odpowiadać summom, jakie na ten cel ze składki zebrane zostaną, i nie potrzebują osobnych wyrachowań. Akademia wzywa więc w skutek tego, tak wszystkich członków swoich, jako i wszystkich innych rzeźbiarzy i architektów, do rzeczowego konkursu, na którego ostateczny termin wyznaczony został dzień 31 następującego m. Sierpnia. (T.P.)

— Na Newie krąży teraz 16 statków parowych.

— Między Rygą a Baldoną od 1 lipca dwa razy na tydzień chodzi dyliżans. (T.P.)

— W czasie nieszczęsnych wypadków polskiego buntu, kiedy wielka część młodzi tego narodu dzieliła powszechnie obłąkanie i leciała do urojoney wolności, pomiędzy nierzadkimi przykładami chwalebne go poświęcenia się dla prawey władzy, poniżej opisany postępek korneta Chodźki zasługuje na szczególniejszą uwagę.

„Nie długo przed wybuchnieniem buntu, zostawszy wypuszczonym z Dworzanskiiego pólku Oficerem do Polskiego ułańskiego pólku, Chodźko, w potyczce jedney wzięty został w niewolę przez Buntowników. Ci ostatni, nie wąpiąc bynajmniej, iżby ten młodzieniec nie był napojony tymże rewolucyynym duchem, którym statecznie odznaczał się rodzony brat jego, znajomy pisarz, Adjutant Jenerała Lafayette w Paryżu, nie zaniebali uczynić mu wezwania, ażeby wszedł do ich szeregów, na warunkach naykorzystniejszych; ale kornet Chodźko, z pogardą odrzucił to wezwanie, a na pogroźki, któremi oni później chcieli go zmusić do zdrady, odpowiedział, że nigdy nie zlamie przysięgi, wykonaney prawemu MONARZĘ, do którego przywiązują go podwoyne węzły, honoru i wdzięczności: Jemu bowiem winien wychowanie, które całą jego jest majątnością.

Cesarz Jęcomść, z zadowoleniem dowiedziawszy się o tak chwalebne m znalezieniu się korneta Chodźki, nayłaskawiey rozkazał raczyć, przenieść go do Gwardyi pólku ułańskiego i obdarzyć orderem S. Włodzimierza 4go stopnia. (R.I.)

Warszawa d. 31 lipca.

W Gdańsku dnia 15 b. m. była okropna nawałnica: woda z gwałtownie wezbranego morza uszkodziła szluzę oraz warownie Weichselminda. Wisła także bardzo wezbrała, poczem deszcz lał przez dzień cały. Szkody są znaczne.

— Dnia 2 sierpnia. —

Gazety Wiedeńskie, odebrane dzisiejszą pocztą, donoszą, że Xiążę Reichstadt (syn Napoleona), po długiey chorobie, zszedł z tego świata, dnia 22 lipca r. b., w Cesarzsko-Królewskim letnim zamku Schönbrunn.

Pogoda, która od dni kilku utrwałać się zaczyna, ożywiła nadzieję rozpaczających już gospodarzy Polski, Wołynia i Podola: jedna tylko bowiem Ukraina, zamiast śloty i zimna, cieszyła się dotąd latem. Oby deszcze nie przeszkodziły zbiorom tey ostatniey teraz ucieczki rolnika! (G.W.)

GALICJA I Lodomerya.

Lwów 24 lipca.

Okolnik C. K. Gubernialnego Rządu. — Ogłoszone zostają niektóre dodatkowe przepisy do najwyższego patentu emigracyynego z d. 24 marca 1832 roku:

„J. C. K. Mość, odośnie do nowey, pod d. 24 marca 1832, przez siebie sankcyonowaney, i pod

dniem 19 czerwca r. b. pierwszy raz przez gazetę prowincjonalną już ogłoszonej najwyższej ustawy o emigracyi, oraz do objętych tąż ustawą w Rozdziale 2tym przepisów, raczył mocą Dekretu Wysokiej Kancelaryi Nadwornej z dnia 2 kwietnia r. b. do L. 6347, najłaskawiej rozkazać, iżby owi C. K. poddani, którzy nie oświadczyli, iż z wolności udania się za granicę, w miarę Art. 17go traktatu Paryżkiego z dnia 30 maja 1814, użytek chcą zrobić, a zawsze jeszcze w C. K. krajach Austryackich nieobecnymi są, nie otrzymawszy na to pozwolenia, wezwani bydź mają do udowodnienia powrotu.

Art. 17ty rzeczonego traktatu brzmi tak: „We wszystkich krajach, które, bądź w moc niniejszego traktatu, bądź następnych w skutek tegoż wypaść mogących urządzeń, pod inne panowanie przejdą, dozwolony bydź ma mieszkańcom, czyli to urodzonym krajowcom lub cudzoziemcom i jakiegobądźkolwiek narodu lub pochodzenia przeciąg lat sześciu, od wymiany ratyfikacyi bezwzględnych, dobra swoje, bądź przed teraźniejszą wojną, lub od czasu takowej nabyte, gdy tego uznają potrzebę, sprzedać i do kraju, jaki sobie sami obiorą, wynieść się.”

Owych zatem C. K. poddanych, którzy się w rzeczonem położeniu znajdują, a by się do jakowego C. K. Urzędu Cyrkulowego delegacyi, albo też wprost do urzędu krajowego, w przeciagu, jeżeli są w Europie, albo we trzy lata od dnia wyzszego wezwania, to jest: od 19 czerwca r. b. jeżeli się za Europą znajdują stawić, inaczej, albo jak nieobecni bez uprawnienia, lub w miarę okoliczności także, jako nieuprawnieni emigranci poczytani będą, i karom, potentem emigracyjnym z dnia 24 marca r. b. przepisany, ulegną.

Gdyby nieobecni tego rodzaju, dla szczególnych stosunków, nie byli w stanie, w czasie wyżej ustanowionym, do C. K. Państwa powrócić, w tymże samym czasie C. K. Posłowi, Ministrowi i Konsulowi, najbliżej miejsca ich siedziby znajdującemu się, stawić się, i formalnie przyrzec mają, że pomienionemu obowiązkowi zadosyć uczynią, albo też tymże doręczyć prośbę o przedłużenie czasu, lub pozwolenie w oznaczonem Państwie pozostać; prośba ta w takim razie zawierac ma powody, dla których ciągła nieobecność ich w kraju staje się potrzebną.

We Lwowie d. 29 maja 1832 roku.

(podp.) Xiąże Lóbkowicz Gubernator.

Stutterheim R. N.—Winkler R. Gub.
(G. W.)

N I E M C Y.

Manheim d. 21 lipca.

Gazeta tutejsza donosi, iż w Freyburgu wyszło d. 16 b. m. następujące obwieszczenie: „Wbrew istnającym i oddawna wiadomym rozporządzeniom, odprawły się nie dawno publiczne zgromadzenia, i (jak słychać) nowe zostały zapowiedziane. Według reskryptu ministeryalnego, odebranego przez sztafetę, takowe zgromadzenia, oraz wszelkie muzyki, nocne chodzenie z pochodniami i inne pod jakimkolwiek nazwiskiem podobne uroczystości, aż do dalszego postanowienia są powtórnie i bezwarunkowo zakazane, z zagrożeniem, iż w razie niezachowania tych przepisów lub jakowego oporu, postąpi się ze wszelką surowością praw i tutejszy uniwersytet będzie zamknięty.

Gazeta *Nürnbergger Correspondent* donosi, iż Zgromadzenie Związku Niemieckiego ciągle jest zajęte. Pytanie względem praw druku w Xiążtwie Badeńskiem, jak się dowiadujemy, w ten sposób jest rozwiązane, aby takowe, jako niezgodne z prawodawstwem Związku, zostało zniesione, a na ich miejsce, tak w Baden, jak we wszystkich Niemieckich krajach postanowienie Związku względem wolności druku z roku 1824 do wykonania przywiedzionem było. Uchwalono także prawa względem zgromadzeń ludu, rozmaitych związków i t. p. Co do pism Niemieckich, za granicą drukowanych, mają również być rozporządzenia. W ogólności zdaje się, że Zgromadzenie Związ-

ku Niemieckiego stanowczo pragnie skutecznie swe dzieło, i najszybciej wykonane uchwał z r. 1824 przywieść do skutku.

Lipsk dnia 18 lipca.

Pod napisem: *Jedno słowo o ostatniej uchwalonej związkowej*, zawiera tutejsza gazeta artykuł, tyczący się szczególnie Saxonii, który twierdzi, iż stosownie do aktu Wiedeńskiego, postanowienia związkowe, na posiedzeniu z dnia 28 czerwca uchwalone, żadney istniejącym ustawom krajowym w pojedynczych Państwach nie przynoszą zmiany.

Wiesbaden d. 14 lipca.

16tu członków opozycyjnych z Nassanskiej Izby Deputowanych stawiono przed sąd, aby zdali sprawę ze swego postępowania i publicznego ogłoszenia drukiem swych zdań; oświadczyli, iż nie są obowiązani żadnemu sądowi zdawać sprawę z postępowania swego, tyczącego się ich, jako Deputowanych; słysząc, że siedmiu z nich skazanych zostało na dwa lata do domu poprawy. (G. W.)

F R A N C Y A.

Paryż dnia 18 lipca.

Listy z Tulonu donoszą, że 66 wychodźców Włoskich, którzy tam przybyli na Austryackim okręcie *Medea*, otrzymali pozwolenie udania się do *Moulins*, a nie do Szwajcaryi, jak dawniej donoszono.

Dzienniki opozycyjne umieściły teraz nieogłoszone przez rząd instrukcje, które były udzielone po zniesieniu stanu oblężenia w stolicy, przez Ministra wojny Generałom komenderującym w zachodnich Departamentach; z nich się wykazuje, że tam stan oblężenia, tylko co do sądownictwa zniesiony został, i processa oddane sądom cywilnym, w innych zaś względach mianowicie administracyjnym i politycznym jest utrzymany.

Gdy z jednej strony, jak to przewidzieć można było, Dzienniki opozycyjne nasycamięli wszystkie uwagi nad 22 protokółem Związku Niemieckiego, czytamy w Ministeryalnej Gazecie *France Nouvelle* co następuje: „Protokół Związku Niemieckiego dał powodź Dziennikom Francuzkim do nairozmaitszych uwag. Pisma opozycyjne, w tym akcie, najważniejszym, jaki kiedykolwiek zjawił się w dyplomacyi, upatrują najniebezpieczniejszą wróżbę. Na wojosk Austryi i Pruss, wszystkie Mocarstwa, składające Związek Niemiecki, oparte na ustawie organicznej swego Związku, uradzają zaradcze środki, dla wzajemnego zabezpieczenia się przeciw wpływowi rewolucyjnej propagandy, przeciw nadużyciom wolności druku i jawności obrad, przeciw odmawianiu podatków przez Izbę Reprezentantów, zgoła przeciw wszelkim buntowniczym zamachom. Czegoż interes Francyi wymagać ztąd może, i jakiż wpływ polityczny, uchwały tego Związku wywrzeć mogą, na wewnętrzne nasze urządzenie, lub zewnętrzne stosunki? a przynajmniej tak długo, póki Francya, wierna przyjętej przez siebie polityce, nie użyje propagandy w zewnętrznych interesach, bo wtedy Mocarstwa miałyby prawo do tegoż rodzaju odwetu.

Messenger des Chambres donosi, iż rano znaleziono na wielu rogach ulic stolicy następujące ogłoszenie: „Xiążna *Berry* oddaliła się z zachodnich Departamentów, pozostaje jednak w ich bliskości, zapewnivszy sobie sposoby przybycia tam na powrót: Francyi bowiem nie opuści nigdy. Czujcie ona, że krew *Henryka IV* i *Maryi Teresy* w jej żyłach płynie. Gdyby Francya zagrożoną została, i obce Mocarstwa, sądząc, że w położeniu naszego kraju nie znajdą dostateczney rękoyami zapewnienia spokojności dla reszty Europy, i niepokoić nas obciły, wtedy matka *Henryka V*, między temi stanie Francuzami, którzy od napaści nieprzyjaciół, ziemi oyczystey bronić będą. Ten wzmoisty sposób myślenia, wyjaśnia dostatecznie przyczynę spokojności w zachodnich Departamentach; inaczej wytłumaczyć jej nie można, gdyż Wandeyczykowie nie zmienili się, a wiadomo, ile usiłowań potrzeba było, aby tych

niewzruszonych* obrońców tronu i ołtarza zwyciężyć.*

Król Jmć przeznaczył 6000 franków Deputowanemu z *Calvados* dla tamtych choleryków, i taką sumę dla okręgu *Lissieux*, na wstawienie się *P. Guizot*, Deputowanego z tego okręgu.

W małym miasteczku *Moulins-Engilbert*, w Departamencie *Nievre*, w dniu 5 b. m., z powodu podniesienia ceny chleba, były zaburzenia. Gwardya narodowa, która się nie przyczyniła do uśmierzenia tych niespokojności, zostaje z rozkazu Prefekta w zawieszeniu.

Donoszą z *Nantes* d. 15 b. m., że do wielu wsi, których mieszkańcy bardzo mało, albo wcale-broni nie oddali, postano oddziały wojska, końcem odebrania jej za pomocą egzekucji. Karolliści zachęcali tam znowu żołnierzy z półków 52go i 56go do dezercji.

Odpowiedzialny zastępca w redakcyi *Dziennika Echo Français* uwięziony został za artykuł z d. 6 czerwca, zachęcający do obalenia rządu teraźniejszego. Jakoby wydano także rozkazy do uwięzienia redaktora *Gazety National*, *Pana Carrel*, zbija też gazeta.

Rząd kazał pomnik *Jenerała Cathelineau*, stojący dotąd na publicznym miejscu w miasteczku *du Pin-en-Manges*, w Departamencie *Loire*, przenieść do tamtejszego kościoła.

Xiążę *Karol Brunświcki* przybył tu wczoraj z *Nizza*.

Podług *Messenger des Chambres*, pierwsza pożyczka *Papieżka* już jest wyczerpana; starają się przeto w tutejszych domach handlowych zaciągnąć drugą.

P. Thurot, członek Akademii i Professor języka Greckiego w kolegium *de France*, tłumacz niektórych dzieł *Arystotelesa*, umarł w 62 roku życia swego na cholera, której się za użyciem melona i innych owoców nabawił. Takżę *P. Romère*, szef wydziału w Ministerjum sprawiedliwości, *P. Hubert Brué*, jeograf i jeden z naczelników *Symonistów Teobald*, padli ofiarą tej choroby.

Podług odebranych wiadomości z *Moresi*, naczelnicy greccy nie dozwolili wstępu Francuzkiemu wojsku do twierdzy *Patras* i innych warownych tam miejsc.

Przez cały następny tydzień w *Palais Royal* wystawioną będzie na widok publiczny cała wyprawa przyszłej Królowej Belgów.

Ciągle jeszcze utrzymują, że do nowego Ministerjum wejdzie także i *Jenerał Guilleminot*.

Według *Courrier Français*, stan oblężenia już i w *Wandei* zniesiony został.

Nie tylko wszystkie nasze pisma czasowe, ale nawet i wszystkie w towarzystwach rozmowy, obecnie szczególnie zajmują interessa Niemiec.

Ciągle jeszcze mówią o przygotowaniach wojennych w *Rest*.

Rozporządzeniem Królewskim z dnia 6 b. m. nakazane jest reorganizowanie gwardyi w *Lugdunie*.

Pensya, przeznaczona wdowie po *Panu St. Martin*, wynosi 1500 franków.

Wczoraj odbył się tu pojedynek między *Jenerałem Saldanha*, a *Panem Almeida* Postem Królowej *Donny Maryi*. *P. Almeida* uważał się być obrażonym w liście przez *Jenerała Saldanha* pisany do *Pana de Laborde*, wydawcy historyi *Don Miguela*.

Courrier Français donosi, że *Marszałek Clauzel* i *Andry Puyraveau*, którzy mieli zamiar płynąć do *Algieru*, odwlekli tę podróż, jako deputowani, z powodu mającego nastąpić bliźkiego zwołania Izb.

Dziś przybyły depeze z *Wandei* do Ministera spraw wewnętrznych, który natychmiast udał się z niemi do *St. Cloud*.

Journal du Commerce donosi, że nie tylko w *Tulonie* i *Brest*, lecz i we wszystkich innych portach największa czynność panuje; nadto znaczna ilość broni obstarowana jest dla rządu, a

w Departamencie morskim pozawierano kontrakt na dostawę rozmaitych materjałów okrętowych.

Główni ajenci fakeyi *Karolistów* opuścili już Francya. *P. Blacas* znajduje się w *Londynie*, *Pani Cayla* w *Hadze*, a *Xiążna Berry* uda się zapewne także do jednego z tych miysc.

Podług doniesienia tutejszego Konsula z *Nizza*, rozboje morskie na Archipelagu coraz groźniejszą przybierają postać; od niejakiego czasu 8 okrętów znikło, a jeden bryg amerykański spotkano na otwartym morzu wypróżniony i bez żadnych ludzi.

Pan Rossi, Półkownik 25 półku, który ztąd wysłany został do *Wersalu*, przeszedł na reformę, a komenda oddana jest najstarszemu sztabowemu officerowi tegoż półku.

Wydział medycyny tutejszego uniwersytetu kupił za 2000 franków manuskrypta, pozostałe po anatomiku *Bichat*, które brat po jego śmierci u siebie zachował.

Wczoraj po południu o godzinie 5tej termometr okazywał 28 stopni, a o w pół do dziewiętej jeszcze 26⁵.

Pan Choron przedstawił architektom plan, podług którego orkiestra teatralna jest niewidzialna od publiczności, a melodia zupełnie jest doskonała.

— Dnia 20 —

Tutejsze gazety udzielają pismo, otrzymane od officerów, należących do wyprawy *Don Pedra*, zaajdującej się wówczas w *Oporto*, obejmujące wiadomość, jakoby niezawodnie wystąpił już *Don Pedro* wojsko lądem i pewną część okrętów morzem, dla opanowania *Lisbony*.

— Dnia 22 —

Wiele rodziny szlacheckich z przedmieścia *St. Germain* od kilku dni wynosi się ztąd do *Szwajcaryi* lub do *Włoch*, unikając niespokojności, jakieby się wydarzyć mogły w czasie obchodu dni *Lipcowych*.

Stychać, że *Xiążę Orleanu* wyjedzie już pojutrze do zachodnich prowincyi, aby tam być przytomnym podczas trzech dni *Lipcowych*. Ostatnie wiadomości z *Nantes* nie są zupełnie zaspakajające: bandy *Szuanoów* zaczynają się znowu w wielu punktach zgromadzać; spodziewają się jednak dobrych skutków z rozporządzeń, przez *Jenerała Hr. Drouet* wydanych.

Podług *Dziennika Nouvelliste*, donoszą z *Livorno* pod dnem 3 lipca, że w tamtejszym porcie uzbrajają okręt dla byłego *Deja Algieru*, który zamierzył wyprawę na brzegi *Afryki* przeciw *Oranu*; w tym celu kupiono 60,000 funtów prochu i wiele rozmaitych broni. (G.W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 16 lipca.

Król Jmć przybył dziś o godzinie drugiej do miasta, wkrótce potem przybyli do pałacu *St. James* *Xiążęta Cumberland* i *Gloucester* i *Xiążniczka Zofia*; poczem liczne były pokoje u Króla Jmci.

Do *Devenport* wydano rozkazy, aby 350 żołnierzy morskich trzymano w pogotowiu do wsiadzenia na okręt; sądzą, że są przeznaczeni do floty, stojącej przed *Lisboną*.

— Dnia 18 —

Podług *Times*, wiadomość, że *Don Miguel* przyjął Amerykańską korpusek *Boston*, która w porcie *Lisbońskim* stała, aby mógł oddalić się na niej w razie potrzeby, pochodzi z niepewnego źródła, to jest: z jednego z rozrzuczonych pism w stolicy z nazwiskiem *Hum-Fidalgo*, które jeszcze donosi, że *Don Miguel* ma zamiar zabrać wszystkie pieniądze, które w różnych wybrał podatkach uciążliwych, a które *Vice Hrabi Queluz* w domu wiejskim *Alfentu* tymczasem zachowuje.

Meła wioska *Matozinho*, gdzie *Don Pedro* naprzód wylądował, leży 3 milc angielskie w północnej stronie od *Porto*. *Migneliści*, puściwszy *Porto*, cofnęli się za rzekę, ztąd strzelali do *bażdego*, kto się tylko pokazał, przez co kilku ludzi z miasta ubitych zostało. Wtenczas przeprowa-

dzono statek parowy *Superbe* i trzy szonery na *Duero*; za ich pomocą z bardzo małą stratą opanowano *Villa-Nova* dnia 10 o godzinie 7 po południu, i zaczęto natychmiast most przez *Miguelistów* w części uszkodzony wyporządkować.

Dzisiejsza Gazeta *Times* umieszcza z *Portsmouth* pod d. 17 b. m. następujące wiadomości o wyprawie *Don Pedra*: — „Dziś rano zawinął tu okręt wojenny *Pantaboon* z *Porto*, po pięciodniowej żegludze; przywiózł pisma urzędowe od Pana *Tomasa Cochrane*, dowodzącego eskadrą naszą przed *Porto*, tudzież od konsula naszego w *Lisbonie*, i Admirała przed tym portem. Okręt *Pantaboon* nie przywiózł w ogólności nowych szczegółów. Słychać, iż pierwszy trzytyśięczny korpus *Don Pedra*, który przeszedł rzekę *Duero*, został powiększony do 5000 ludzi; działo się to d. 12 b. m. i było dotąd jedynie czynną demonstracją. Nie słychać o pochodzie ku *Koimbrze*, co jednak powinno być pierwszym działaniem. Czynność i energia powinny cechować wszystkie poruszenia *Don Pedra*, inaczej zamysł jego spełni. Nie słychać, aby wojsko *Don Miguela* przechodziło na stronę *Don Pedra*; zdaje się nawet, iż bezzasadną jest pogłoska, jakoby jeden pułk oświadczył się za *Donną Maryą*, i dla tego zniszczony został. Eskadra Angielska przed *Porto* składała się z fregaty *Stag*, oraz sloopów wojennych *Childers* i *Nautilus*.”

Na posiedzeniu Izby Wyższej d. 17 b. m. oznajmiono; iż Król Jmć zatwierdził Szkocki bil reformy i kilka innych bilów.

Na wczorajszych pokojach u Króla, Lord *Palmerston* przedstawił Królowi między innymi Lorda *Minto*, który w szczególnej misji udaje się do *Berlina*.

Statek parowy *Bröcklebank* popłynął dnia 14 b. m. z kurjerem do *Rotterdamu*, a powrócił d. 17 o godzinie 1 w południe. Podróż do *Rotterdamu* trwała 20 godzin; kurjer z powodu kwarantanny, nie wysiadając na ląd, posłał depesze do *Hagi*, z kądem odpowiedź wczoraj na tymże statku przywieziona została.

W *Portsmouth* domyślają się, że Admirał *Malcolm* udał się do brzegów Portugalii, lub na morze Szródziemne; inni utrzymują, że popłynął do Irlandyi dla popierania siły lądowej.

W *Glasgowie* żyje człowiek, który w przeciągu 56 lat wypił wódki za 10,211 ft. s. (przeszło 400,000 zł. pol.) (G.W.)

Dziwią się tu, że o losie zamku obronnego *Jose de Fez*, który pomiędzy *Oporto* i *Matozinho* leży i 48 działami jest obwarowany, w żadnym doniesieniu wzmianki nie uczyniono.

Ministryalne pisma wystawiają *Oporto*, jako punkt, który do zaczepnych i odpornych celów używać można; również mógłby cesarz tam ustanowić rząd w imieniu *Donny Maryi II*. Te pisma dodają, że lord *Palmerston* sprawę tę na korzyść konstytucjonistów za ukończoną uważa. (G.C.)

— Dnia 20 —

Na dzisiejszym posiedzeniu Izby Niższej wzięty się rozprawy względem stanu Irlandyi, z okoliczności podanej petycyi przez mieszkańców z *Nopper*, którzy się uskarżali na nieprawne rozpędzenie ich zgromadzenia, zebrałego w celu uchwalenia petycyi przeciw dziesięcinom. PP. *O'Connell*, *Sheil*, *Ruthven* i wielu Irlandzkich członków, naganiłi postępowanie tamtejszych władz, dowodząc prawności owego zgromadzenia. Ministrowie, wykazując burzliwy stan jego, bronili powyższe władze.

Dziennik *Sun* pisze, że Lord *Minto*, który jedzie jako Poseł do *Berlina*, jest wielkim stronnikiem twardszego postępowania rządu, i pierwszy raz obejmuje dyplomatyczny urząd.

Portsmouth Herald zawiera co następuje: — „Wczoraj odebrali nagle rozkaz wszyscy oficerowie i prości żołnierze z artylleryi morskiej, znajdujący się na lądzie w liczbie około 100, udania się do *Plymouth*, gdzie się z nimi połączy 300 żołnierzy z merynarki królewskiej; mają oni składać tajemną wyprawę pod dowództwem Majora

Park; przyłączono do nich baterią rakiet *Koogrewskich*. Rozmaite są domysły o ich przeznaczeniu: *Antwerpia*, *Lisbona* lub *Minorka*. Według *Journal Plymouth*, jest to przez Admirała *Pulteney Malcolm* pozostawione wojsko, który odpłynął do *Kork* tam na ląd wysadził.

Okręta *Waterloo* o 120 działach i *Monarch* o 84, które się w *Chatham* budują, mają wkrótce być spuszczone na morze. *Waterloo* jest największy okręt w naszej flocie.

Xiążę *Adalbert* Pruski przybył w piątek do *York*, a zwiedzwszy katedralny kościół, udał się w dalszą podróż do *Edimburga*. (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Bruzella dnia 18 lipca.

Cała armia odwodowa około *Mastrychtu* posunęła się na przód. Wsie: *Canne*, *Wolder*, *Smermaes*, *Haeren*, *Amby* i *Heer* osadzone są wojskiem Belgijskiem.

— Dnia 19 —

Król wyjechał dziś do *Diest* w towarzystwie Jenerała *Desprez*, celem odprawienia przeglądu wojska, stojącego tam i w *Hasselt*.

— Dnia 21 —

Dziennik tutejszy donosi, że Konferencya Londyńska, notą swoją z dnia 13 b. m. zawiadomiła pełnomocnika Belgijskiego o odebraniu noty jego z dnia 7 tegoż miesiąca, dodając, że z ostatnich punktów, w imieniu Króla *Hollandyi* podanych, spodziewać się należy bliskiego rozwiązania kwestyi, względem wzajemnego opuszczenia terytoryów. Wzmiankuje nadto Konferencya, iż w żądaniach swych od *Hollandyi*, zawsze w duchu noty swojej z dnia 11 czerwca postępuje.

— Dnia 22 —

W tutejszej Gazecie *Courrier* czytamy: — „Wczoraj w wydziale interessów zagranicznych naradzano się nad ostatnim protokołem Konferencyi Londyńskiej, który obejmuje nowe punkta, *Hollandyi* podane. Protokół ten z innymi depeszymi przywiózł *P. Beaulieu*, Adjutant Jenerała *Goblet*. Zdaje się, że Ministrowie, tak powyższe akta, jak skutek odbytych narad, w głębokiej chęci zachować tajemnicy.”

Haga dnia 20 lipca.

Cesarsko-Rosyjski Vice-Admirał, *Hrabia Heiden*, wyjechał ztąd do *Greningi*, z kądem uda się na powrót do *Rossyi*.

W *Stuttgardter Zeitung* znajduje się następujące objaśnienie: — „Nad imionami *Belgia*, *Hollandyi* i *Niderlandy*, ich znaczeniem i właściwością, wielorakie, a mylne, zdania się objawiają. Szczególniej dziwno się, że Król *Wilhelm*, nawet po utracie *Belgii*, tytułu Króla *Niderlandów* używał, lubo zwyczajnie dają mu tytuł Króla *Hollandyi*. Trzeba naprzód wiedzieć, że nazwisko *Niderlandy* jest dawnym, właściwym nazwiskiem, tak nazwaney *Hollandyi*, i nie zaczyna się od utworzenia tego Królestwa w roku 1814, ale oddawna przez *Rzeczpospolitą* zjednoczonych prowincy zawsze było używane. W zwyczajnym sposobie mówienia używano wprawdzie już w 17 i 18 wieku, dla skrócenia, nazwiska *Hollandya*, od dwóch największych prowincy, to jest: północnej i południowej *Hollandyi*, ale w aktach publicznych, różnych układach i traktatach, nie inne, jak *Niderlandów*, nazwisko było w używaniu. *Niderlandzi* zatem naród utrzymał się tylko przy swych dawnych prawach, które *Belgia* przez swe w wieku 16tym odpadnięcie utraciła. Wiadomo także, że dawniej było *Belgium Foederatum* i *Belgium Austriacum*, do których ani *Luxemburg*, ani *Leodyum*, nie należały, stanowiąc oddzielnie, pierwsze, Xięstwo, drugie, Biskupstwo. Dodać jeszcze wypada, że nazwisko *Belgia*, wewnątrz tych prowincy, od ludu wcale prawie nie było znane, dopiero w późniejszych czasach. Zwyczajnie nazywano je *Flamandya* i *Brabancya*.

— Dnia 21 —

Powszechnie utrzymują, że Królewsko Pruskie

DODATEK

Wilno dnia 27 Lipca r. s. 1852 roku.

ski Poseł przy naszym Dworze, Hrabia *Waldpurg-Truchsess* przez kogo innego zastąpiony będzie. (G.W.)

W Ł O C H Y.

Ostatnia odpowiedź Rządu Francuzkiego na żądane opuszczenie *Ankony*, zrobiła w *Rzymie* wielkie wrażenie i spowoduje zapewne nowe sprzeczki i niechęci. Jenerał *Cubières* stara się wszelkimi siłami wstrzymywać Ankończyków od kroków, któreby jego i ich samych kompromitować mogły.

Rzym dnia 6 lipca.

Rząd Papieżki dał pewnemu towarzystwu Amerykańskiemu monopolium, na przedawanie ryb solonych w kraju kościelnym; towarzystwo to, na którego czele jest *Józef Bonaparte*, płacić będzie rocznie do skarbu Papieżkiego 50,000 skudów (275,000 fr.) przez lat 12, i prócz tego wypłaci natychmiast gotowizną 500,000 skudów. Ostatnią tę summę wypłaciła Pani *Letycya Bonaparte* w zastępstwie za syna swego.

— Dnia 9 —

Z Gallicyi i z ziemi Siedmiogródzkiej, przybyło kilka oddziałów wojsk Austryackich do armii Włoskiej.

Ankona d. 8 lipca.

Stojące już oddawna w porcie Ankońskim Francuzkie okręty wojenne, wypłynęły na morze, jak tu mówią, dla ćwiczenia swoich matryków w obrótach.

Florencya dnia 9 lipca.

Gazeta Urzędowa pisze: — „Fałszywie doniosły zagraniczne Gazety o wypadkach podczas Bożego Ciała w *Luce* i *Florencyi* wydarzonych. Były to małe spory officerów gwardyi narodowej z liberalistami, i nie zasługują nawet wspomnienia.” (G.W.)

S T A T Y S T Y K A.

Próbka statystycznego porównania Europy w końcu średnich wieków, ze stanem jej dzisiejszym. (Dokończenie. — Ob. K. L. N. 68.)

Dochody niektórych z tych mocarstw w innych epokach.

Króla Francuzkiego w 1414—	2,000,000—	dukatów.
Xiążęcia Burgundy —	1400—3,000,000—	—
Króla Hiszpańskiego—	1410—3,000,000—	—
Rzeczypospolitey		
Weneckiej	— 1423—1,100,000—	—
Xiążęcia Medyolańskiego	— 1423—1,100,000—	—
Rzeczypospolitey		
Bononńskiej	— 1423— 400,000—	—
Rzeczypospolitey		
Florenckiej	— 1423— 400,000—	—
Króla Portugalskiego	— 1410— 200,000—	—
Xiążęcia Bretanii —	1414— 200,000—	—
Markiza Ferrary —	1425— 150,000—	—
Markiza Mantuańskiego	— 1423— 150,000—	—

W tej tablicy nade wszystko uderza nas, nadzwyczajny dochód rzeczypospolitey Weneckiej. Mało znacząca, co do swojej rozległości i ludności w porównaniu z Francją, Anglią, Hiszpanią i Węgrami, winna była ona swoje bogactwa czynności handlowey, żegludze i przemysłowi, które zawsze rząd jej oświecony ożywiały. W następnym czasie widzimy też same skutki, wyniki z tychże samych przyczyn i w innych państwach, a mianowicie w Anglii. Ale w 1500 r. morskie siły, oraz żegluga i handel angielski, były prawie jeszcze nic nieznaczące i pod temi względami Anglia niższą nieskończenie była od Wenecyi.

Szczęśliwemu położeniu swojemu, tudzież opanowaniu kolonij, Wenecya i Portugalia, po-

źniej zaś Hollandya i Anglia, swoją nadzwyczajną pomysłność winne były. Ale tu nie należy tracić z uwagi, że mądry i po trudnych początkach działający rząd, umiał przez czas długi zachować bogactwa Wenecyi: Hiszpania zaś, a jeszcze bardziej Portugalia, chociaż skoro wzrosły, lecz winą swoich rządów równie prędko do upadku przyszły; wtenczas, kiedy Hollandya i Anglia, następniczki Portugalii, nie tylko swoje bogactwa utrzymały, ale nadto handlowemu swojemu systematowi nadały nieznaną dotąd wyższość.

Dochody i wojenne siły w 1826 r. znamienitszych europejskich mocarstw.

Nazwiska Państw.	Dochody.	wojsko lądowe.
	Frankami.	Zołnierzy*
Państwo W. Brytanii	1527,730,000	102,283
Państwo Francuzkie	988,000,000	231,560
Cesarstwo Wszęch Rossy	400,000,000	1039000
Cesarstwo Austryackie	350,000,000	271,000
Cesarstwo Tureckie	250,000,000	278,000
Królestwo Pruskie	215,000,000	162,600
Królestwo Niderlandzkie	161,000,000	43,297
Hiszpania	180,000,000	50,000
Królestwo Obu Sycylii	84,000,000	30,000
Królestwo Bawarskie	79,100,000	35,000
Królestwo Sardyńskie	65,100,000	26,000
Królestwo Portugalskie	54,096,000	26,656
Norwegia i Szwecya	42,000,000	45,200
Dania	40,000,000	38,819
Państwo Kościelne	30,000,000	6,000
Królestwo Saskie	28,000,000	12,000
Królestwo Hannoverkie	26,000,000	13,000
Królestwo Wirtemberskie	23,761,000	13,000
Wielkie Xięstwo Badeńskie	20,353,000	10,000
Wielkie Xięstwo Toskańskie	17,000,000	4,000

Dla dostateczniejszego jeszcze wykazania przyczyn pomysłności i potęgi Weneckiej, P. Balbi przytacza z dzieła P. Kwadri: *Compendio della Storia Veneta*, następujące wskazania, o źródłach jej bogactw, morskiej potędze i handlu w czasie, kiedy największym jaśniała blaskiem w xv wieku.

Rozległość rzeczypospolitey w 1453 r. składała się z trzech różnych części: 1) z samego Dożowstwa weneckiego; 2) z posiadłości: Friul, Trewiza, Padwa, Wicenza, Werona, Brescia, Bergamo, Krewa i Rawenna; 3) z kolonij: Istrya, Dalmacya, części: Albanii, Liwadyi, Morei i Macedonii; z wysp: Kandyi, Negreponu i wielu innych na Archipelagu. Wszystkie te dzierżawy obymowały około 25,400 mil kwadratowych (licząc po 60 mil na 1 gradus), a 3,600,000 mieszkańców.

Ale, pominiawszy te, mało znaczące, rozrzucone i nieludne dzierżawy, Wenecya była najpierwszą morską i handlową potęgą swojego wieku. Oprócz mnóstwa statków oddzielnych, które adryatyckie morze okrywały, rzeczypospolita corocznie wyprawiała cztery wielkie handlowe floty, na Czarne morze, do Syrii, Egiptu, Anglii i Flandryi.

Według xiąg bankierskich, z Medyolanu, Moncy, Komo, tudzież innych miast Włoch wyższych, wprowadzano corocznie złota na 1,612,000 dukatów, wielką także ilość wyrobów rękodzielniczych i przemysłowych, a między innymi sukna 90,000 sztuk na cenę 90,000 i płótna na 100,000 dukatów. Opłata od tych towarów przynosiła skarbowi Rzeczypospolitey 200,000 dukatów. W rozmaitych Lombardzkich miastach Wenecya przedawała wyrobów swoich własnych bawełnianych i wełnianych na 1,790,000 dukatów, między którymi znajdowało się niewolników na 30,000 dukatów. Z Florencyi bankierowie weneccy dostawali codziennie, po 7000 dukatów gotowemi pieniędzmi.

* Tu pod artykułem wojsk lądowych same się tylko linie we wojska umieszczają.

Jedno główne miasto Rzeczypospolitey, w corocznym obrocie dziesięć milionów dukatów miało: liczba w nim mieszkańców wtenczas dochodziła do 190,000; w których liczbie ślaktę 1000 z corocznym dochodem od 600 do 4000 czerwonych złotych. Weneckie domy ceniono na 7 milionów, a coroczny z nich dochód na 500,000 dukatów.

Corocznie w Wenecyi bito milion dukatów i cekinów, dwakroć sto tysięcy srebrnych monet i ośmkróć sto tysięcy drobnych pieniążków (*su*). Z tey liczby wywozili do miast innych na 800,000 dukatów*; ilość zaś pozostała z bogactw Wenecyą. W śród wojny z Turcyą, za dożowstwa Mocenigi, przez dziesięcioletni przeciąg czasu, umorzono długu krajowego 4 miliony czerwonych złotych. — Summa nadzwyczajna w owym czasie, kiedy jeszcze dla naszego świata skarby Ameryki nie były otwarte.

W 1421 r. Wenecyanie mieli statków 3,000, podeymających od 10 do 200 beczek z 17,000 flisów, 300 wielkich okrętów z 8,000 flisów i 45 wielkich galer: w ogóle 3,345 kupieckich okrętów i 36,000 maytków.

Rzeczypospolita, uzbrajała woyska trzydzieści do czterdziestu tysięcy żołnierzy, równie jak Cesarz Niemiecki, Król Hiszpański i Francuzki. Xiążęta, wabieni wielkimi pensyami, współ-ubiegali się o dowództwo w jey woyskach. Często bardzo 100, 200, i do 480 okrętów z jey portów wychodziło. Urządzenie i utrzymanie floty od 10 galer kosztowało w przeciągu dziewięciu miesięcy 85,000 złotych (guldenów); można więc uczynić sobie wyobrażenie o nieprzeliczonych bogactwach Rzeczypospolitey; która w jednym czasie kilka flot, każdą od sta okrętów, wystawić mogła.

O g ł o s z e n i a.

1 Umocowany W. Salomei z Chiczewskich Boskiej ogłasza, że Wołyńska Izba Cywilnego Sądu, uskuteczniając Ukaz Rządzącego Senatu roku 1851 dnia 24 października wypadły, postanowieniem swym roku 1852 dnia 2go kwietnia nastającym, przyznawszy ją właścicielką majątku po zmarłym jey rodzonym bracie Antonim Chiczewskim, w Gubernii Wołyńskiej, Ujeździe Nowogród-Wołyńskim położonego, z dóbr wsiów, Pieczywod i Kutek, oraz summ pieniężnych, remanentów, i różnych sprzętów, składającego się, obowiązała też Salomeę Boską, aby ta wprost od siebie przez gazety Sankt-Petersburskie, Kurjera Litewskiego i Warszawskie, uczyniła wezwanie, czyli nieznajdując się kto jeszcze prócz niey, mogący mieć prawo do majątku po Antonim Chiczewskim pozostałego, i aby takowych ogłoszeń exemplarze, w teyże Izbie Wołyńskiej złożyła, dla uczynienia dalszych postanowień. Ktokolwiek więc miałby prawo zbliżania się do wyż wyrażonego spadku ma się zgłosić z dowodami w Gubernią Wołyńską do tamtejszey Wołyńskiej Izby Cywilnego Sądu.

Umocowany Salomei Boskiej Kalasanty syn Jana Baranowski. (937)

3. Od Rządu Pożyczkowego Banku Państwa ogłasza się, iż w nim przedawać się będzie oddany na ewikcyą majątek Kollegialnego Assessora Tadeusza Józefa syna i żony jego Elżbiety Jerzego córki Siemkowskich, położony w Mohilewskiej Gubernii Mścislawskiego powiatu we wsi *Kopciewce* 47, we wsiach: Horodcu 29, Czeplajewce 9, Rudnie 59 i Piesocznie 6, w ogóle 150 rewizyjnych męzkiej płci dusz

z ich żonami i dziećmi, oceniony w 10letniej proporcji roczney intraty 11,570 r. ze zdatną i niezdatną ziemią, i ze wszystkimi przynależnościami. Majątek ten sprzedaje się za niepłatnie liczącego się Bankowi długu za pożyczką PP. Siemkowskich 1813 roku czerwca 1 dnia na 12 lat assygn. 9,000 rubli. Dla czego naznaczone terminy do targow terażniejszego 1852 roku września 28 i 30 i października 3go dnia; życzący kupić ten majątek, mają przybyć do Rządu Pożyczkowego Banku Państwa w czasie posiedzeń i przed naznaczonemi terminami, i widzieć w nim przedawanego majątku, inwentarz i umowę.

Zarządzający Kancellaryą Jakób Fedorowski. (918)

3. W Słuckim Opieki Ubogich Komitecie IMPERATORSKIEGO Człekolubnego towarzystwa, znajdują się do przedania medale srebrne, ważące funtów 24, rzadkie i różney wielkości z wieku XVI, XVII i XVIII. Ktoby je żądał nabyć, może się udać osobiście lub przez pismo dla układu o cenę, adresując się do tego Komitetu. (920)

PRENUMERATA.

Expedycya Gazetna przy Wileńskim Gubernialnym Kantorze Pocztowym, uwiadamia, iż w nim można prenumerować na gazetę, wydawaną w Warszawie, pod nazwaniem: *GAZETA CODZIENNA*. Cena roczna rubli srebrnych *Dwanaście*. Półrocznie, ten raz tylko prenumerować można, za rubli srebrnych *Sześć*.

PRENUMERATA NA KURYERA LITIEWSKIEGO.

Od dnia 1go terażniejszego miesiąca Lipca, zaczęło się drugie półrocze i prenumerata na gazetę Kurjera Litewskiego. Prenumerować można: w *Wilnie*: w Expedycyi Gazetney przy Kantorze Gubernialnym Pocztowym i w Redakcyi Gazety — w innych miastach: na wszystkich Pocztamtach, Kantorach i Expedycyach pocztowych, podług cen następujących:

z przesyłaniem przez pocztę:

Na papierze białym półrocznie R. sr. 9.
— — — — — zwyczajnym półrocznie 7 k. 50.
— — — — — kwartałowie 4.

bez przesyłania pocztą:

Na papierze białym półrocznie R. sr. 6 k. 50.
— — — — — zwyczajnym półrocznie 4 k. 50.
— — — — — kwartałowie 2 k. 25.

Ponieważ w skończonym już półroczu, niektórzy z PP. Prenumeratorów na gazetę Kurjera Litewskiego, zamiast położoney w ogłoszeniu ceny rubli srebrnych *Siedm* kopiejek *piędziesiąt*, przysłali tylko po *Siedm* rubli na półroczną tey gazety prenumeratę; a niektórzy i na drugie półrocze podobnie po *Siedm* rubli przysyłają; przeto życzących mieć tę gazetę uprasza się o przysyłanie prenumeracyynnych pieniędzy w zupełney, w ogłoszeniu położoney ilości; tym zaś, którzy w zupełności nie przysłali i poźniej dostać nie zechcą, nie będą dostane Nra końcowe gazety, stosownie do ilości niedostłych pieniędzy, łącząc i niedostane w pierwszej połowie roku, jeżeli kto i w niey również nie przysłał.

DODATEK DRUGI

* 500,000 do Syryi i Egiptu, sto tysięcy do dzierżaw Weneckich na ziemi macierzystey, sto tysięcy do kolonij, i sto tysięcy do Anglii.

Wilno dnia 27 Lipca r. s. 1832 roku.

1. Od Białostockiego Obwodowego Rządu drugiego oddziału ninieyszém ogłasza się, iż w nim na mocy Imiennego N a y wyższego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Ukazu danego Rządzącemu Senatowi dnia 11 października 1829 roku, i przepisania Pana Ministra Finansow od 25go listopada tegoż roku, odbywać się będą publicznie targi na oddanie w 12letnią dzierżawę od 1go junii następującego 1833 roku, niżej w tabeli wyrażonych majątkow. Zaczém życzący wziąć w dzierżawę od tego 1go mesca junii 1833 roku, który z takowych majątkow, zechcą przybydź dla targow do Białostockiego Obwodowego Rządu drugiego oddziału z pewnemi ewikoyami, odpowiadającemi dwuletney opłacie z każdego majątku na terminy na przeciw tych majątkow oznaczone.

Nazwisko Amtow i znajdujących się w nich Folwarkow i Woytowstw.	Ilość wsi.	Ilość męzkiej płci dusz w ostatney rewizyi.	Ilość arendowney inkraty wedle Pruskich obrachunkow i kontraktow jaka corocznie po 1 junii 1819 roku do Skarbu wchodziła.		Ilość arendowney inkraty ustanowiona była przy targach w 1829 roku od byłych i w zawartych na 12letnią dzierżawę kontraktach.		W których mianowicie terminach odbywać się będą targi.	Dla targow dwudziestego drugiego Listopada terażniey szego 1832 roku, i dla przetargu przez trzy dni dwudziestego szóstego tego miesiąca.
			Srebr. Ruble	Srebr. Kop.	Srebr. Ruble	Srebr. Kop.		
<i>W Sokolskim powiecie.</i>								
Janowskiego Amtu.								
Folwark Janow	pańszczyz. 13	3127	14145	—	13642	—		
— Z czynszowemi wsiami	czynszow. 35							
<i>Słoykowskiego Amtu.</i>								
Folwark Odelsk	5	350	3406	71	2330	—		
<i>I w Bielskim powiecie.</i>								
Klenickiego Amtu.								
Folwarki: Kleniki	pańszczyz. 10	—	19034	94½	19189	55		
— Z czynszowemi wsiami Bielskiego leśnictwa	czynszow. 47							
— I z przyłączonemi doń gruntami byłego Woytowstwa Leszczyn	2	5274	108	90½	19189	55		
— Raczki	—	bez włościan	519	39				
— Lada	—	bez włościan	32	9½				
<i>Stołowackiego Amtu.</i>								
Woytowstwo Orechwicze	—	bez włościan	3	—				
Zawierające w sobie trzy włoki uprawney ziemi								
<i>Bielskiego Amtu.</i>								
Woytowstwo Rudka	1	18	37	87	45	—		
<i>Brańskiego Amtu.</i>								
Woytowstwo Sielce	1	5	40	7½	40	7½		

Sowiétnik Arcimowicz.
Tranzlator Mickiewicz. (938)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. *Hryhory Iwanow*, który się mianował rodakiem Witepskiej Gubernii Sobieźskiego Powiatu ze wsi Zieńcow za włóczęgę był osądzony w Wileńskim powiatowym Sądzie, i po rezolucyi dnia 29 apryla w nim nastaley, przez Pana Zwierzchnika Gubernii potwierdzoney, ukarany przy policyi przez niższych jey słuźalcow, pięciu pletniowemi razami, odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go aresztantskiego batalionu — Przymioty zaś rzeczzonego Iwanowa, następane: wzrostu 2 arszyny 4½ wiersz., twarzy podługowatey, oczu szarych, nosa miernego, gęby mierney, włosów rusych, szczególnych przymiotow niema, lat 25; o czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten włóczęga może należeć julii 18 dnia 1832 roku. Radzca i Kawaler Kazimierz Nowicki. Sekretarz Jamont. Radzca Honorowy Leonowicz. (912)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. *Piotr Bohdanowski*, który się mianował rodakiem Wileńskiej Gubernii, lecz z jakiego powiatu, powiedział, że niewie, za włóczęgę był osądzony w Wileńskim powiatowym Sądzie i po rezolucyi dnia 28 przeszłego Apryla w nim nastaley, przez Pana Zwierzchnika Gubernii potwierdzoney, ukarany przy Policyi przez niższych jey słuźalcow pięciu pleniowemi razami, odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go aresztantskiego batalionu — Przymioty rzeczzonego Bohdanowskiego następane: wzrostu 2 arsz. 6½ wiersz. twarzy okrągłey, oczu szarych, nosa i gęby miernych, włosów na głowie czarnych, lat 26— O czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten włóczęga może należeć, julii 18 dnia 1832 roku. Radzca i Kawaler Kazimierz Nowicki. Sekretarz Jamont. Radzca Honorowy Leonowicz. (912)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. *Bogumił Bejer* albo *Pawłowski*, który się mianował rodem z Królestwa Pruskiego, za wło- częgię był osądzony w Wileńskim Powiatowym Sądzie i po rezolucyi dnia 28 przeszłego ap- ryla nastąley przez Pana Zwierzchnika Gubernii potwierdzoney, ukarany przy Policji przez niż- szych jey słuźalców pięciu pletniowemi razami, odesłany do 1go areztantskiego batalionu: ten zaś Bejer przymiotow następných: wzrostu 2 arszyny 2 $\frac{1}{8}$ wiersz., twarzy podługowatey, chu- derlawey, oczu szarych, nosa miernego, wło- sow na głowie ciemno-rusych, szczególných przymiotow nie ma, lat 18 — O czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten wło częgię może należeć, julii 18 dnia 1832 roku.

Radzca i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Jamont.
Radzca Honorowy Leonowicz. (912)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. *Jakób Iwanow*, który się mianował, rodakiem Tulskiej Gubernii, Newskiego powiatu, wsi Sim- jan, obywatela Demetriusza Smirnowa, za wło- częgię był osądzony w Wileńskim Powiatowym Sądzie, i po rezolucyi, dnia 18 przeszłego ap- ryla w nim nastąley, przez Pana Zwierzchni- ka Gubernii potwierdzoney, ukarany przy Po- licji przez niższych jey słuźalców, pięciu ple- tniowemi razami, odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go areztantskiego batalionu— Przymioty rzeczzonego Iwanowa: wzrostu 2 arsz. 2 $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy okrągłey, nosa średniego, oczu szarych, gęby mierney, włosów na głowie ciemnych, lat 25 — O czém ogłasza się dla wiadomości właściciela lub gromady, do których ten wło częgię może należeć, julii 18 dnia 1832 roku. Radzca i Kawaler Kazimierz Nowicki.

Sekretarz Jamont.
Radzca Honorowy Leonowicz. (912)

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. *Indrych Indrychow*, który się mianował mie- szczaninem miasta Rewla, za wło częgię był osą- dzony w Wileńskim Powiatowym Sądzie, i po rezolucyi dnia 18 przeszłego ap- ryla w nim na- stąley, przez Pana Zwierzchnika Gubernii po- twierdzoney, ukarany przy Policji przez niż- szych jey słuźalców pięciu pletniowemi razami, odesłany do Nikołajewa dla skompletowania 1go areztantskiego batalionu. Ten zaś Indry- chow przymiotow następných: wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy okrągłey, nosa miernego, o- czu szarych, gęby średnięy, włosów na głowie, brodzie i wąsach czarnych, lat 25; o czém po- daje się do wiadomości właściciela lub groma- dy, do których ta wło częgię może należeć. Ju- lii 18 dnia 1832 roku.

Radzca i Kawaler Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Jamont.
Radzca Honorowy Leonowicz. (912)

2 Prowiantski Departament Wojennego Mi- nisteryum ogłasza, iż na dostawę prowiantu i owsa dla zaopatrzenia w następującym 1833 ro- ku woysk znajdujących się w Bessarabskim Ob- wodzie i Guberniach: Kijowskiej, Ekateryno- sławskiej po prawey stronie Dniepru, i Chersoń- skiej niewchodzących do składu osiedlonych

Chersońskiego Oddziału, naznaczone są w Śkar- bowych Izbach tych Gubernij targi 11go i prze- targ 15go stycznia 1833 roku.

Ilość prowiantu i owsa i warunki, na mo- cy których powinna się odbywać ich dostawa, objawione będą przy targach.

Na wyżey wyrażone terminy wzywają się życzący z ewikcyami, postanowionemi ustawą Naywyżey utwierdzoną dnia 17 paździer- nika 1830 roku.

Tym czasem uprzednio Prowiantski Depar- tament obwieszcza, iż życzącym zostawia się do woli podjąć się dostawy w takiej ilości, w ja- kiej kto sam zechce i ubezpieczy akuratność oney prawnemi ewikcyami; że opłata pieniędzy, czynioną będzie akuratnie na terminach wedle umów bez najmniejszego zatrzymywania i zwłoki, i że w przyjmowaniu dostawianych produktów, przestrzegana będzie, naysurowsza sprawiedliwość i zgoła niebąda miały miejsca, nietylko ucisk, ale i najmniejsza próżna zwłoka.

Naczelnik oddziałowy Bielajew.
Naczelnik Stołu Nikonowicz. (932)

2 Sąd Kommissyi dla urządzenia Interes- sów Radziwiłłowskich Naywyższą Wolą usta- nowiony — Skutkiem rezolucyi swojej dnia 23 t. m. julii nastąley, Dom W. Tukałowey pod N. 721 na ulicy Wileńskiej położony, w ex- tenuacyi Massy Radziwiłłowskiej będący, wy- puścić od dnia 29 Septembra t. r. w trzyle- tnią dzierżawę z publiczney licytacji zadeter- minował, i termina do takowey licytaeyi w datach 10, 11 i 12 Augusta roku terażnię- szego przeznaczył. — Aby przeto życzący Dóm takowy zadzierżawić, na wyrażone terminu w Sądzie niniejszey Kommissyi w Mieście Wilnie w Domu Kardynalia posiedzenie swoje odbywa- jącym; z dostatecznemi ewikcyami stawali, przez niniejsze wzywa, i że w Kancellaryi Są- du teyże Kommissyi warunki do Kontraktu posługiwać mające, w każdym czasie okazane będą zawiadamia. Datt 1832 r. julii 23 d.

Z polecenia Sądu Ludwik Czernichowski Sekretarz. (933)

2 Dla powszechney, a mianowicie inte- ressowanych stron wiadomości, następane czyni się wyjaśnienie szczegółów Akt Trybunału by- łego Litewskiego tyczących się: że też Akta, dziś należycie uporządkowane, w mieście Wil- nie nad Bramą Zamkową mające lokacyą, nie tylko samego trybunału zawierają czynności, lecz obok nich naydują się wszystkich naów- czas naywyższych władz krajowych: i tak: Ak- ta wieczyste, oraz dekretowe, składają się z kadencyów, Wileńskiej, Grodzieńskiej, No- wogródzkiej i po części Mińskiej, nadto Try- bunału Duchownego, Compositi Judiciu i Ka- pturowe po śmierci Króla lub w razie Inter- regnum, Assesoryi Litewskiej, Kommissyi Nay- wyższej Woyskowej Woysk Litewskich i O- boyga Narodów, oraz Hetmańskie, Konfедера- cyi Targowickiej, Marszałkowskie przy Królu na Seymie, papiery obywatelskie i dalsze in- ne, które są ogółtém opisaniem objęte. W o- wych tedy Aktach, a mianowicie w wiecz- stych całej prowincyi Litewskiej, a nawet w części i Koronnych dóbr naydują się rozgra-

niezenia, inwentarze, obwodnice, Podkomorskie wydziały, nadania i przywileje Królewskie, nie tylko na majątki, lecz i na wszelkie dystynkcyje, oraz urzędy posługujące; w Aktach zaś Kommissyi Woyskowej Litewskiej i Obojga Narodów, oraz Hetmańskich, wykazany jest stan służby woyskowej wszystkich tych osób, które do 1795 roku pełniły funkcyje Wojenne, z wykazaniem właściwego każdemu stopnia; w dekretach zaś zawierają się sprawy odeszłe, nie tylko o poszukiwanie majątków ziemnych i ruchomych; ale obok ich procedenoye i legitymacye Szlacheckich rodziny. (933)

2. Sąd Powiatowy Wileński wzywa wszystkich kredytorów i pretensorów zmarłego *Józefa Kiewlicza*, b. Assessora Sądu Głównego Wileń. 1go Departamentu, iżby oni sami lub przez plenipotentów porządkiem prawami przepisany, po uzyskaniu satysfakcyi niezwłocznie jawili się w Sądzie niniejszym, gdyż w przeciwnym razie na pretensye niestawiających kredytorów i pretensorów ammissya uznana zostanie. Roku 1852 lipca 18 dnia.

Assessor Stanisław Drzewicki.

Assessor Jan Pisanka.

Assessor Cezary Witejko.

Regent W. Talat. (921)

2. Sąd Izby Cywilney Gubernii Grodzieńskiej ogłasza, iż świadectwo o swobodności 45 dusz włościańskich z majątku Kołosow i Folwarku Łukowicz Grodzieńskiej Gubernii w powiecie Wołkowyskim położonego, Dziedzicom tegoż majątku *W.W. Franciszkowi* i *Maryannie Budkiewiczom*, pod datą 14 marca 1829 roku N. 542 wydane, powodem zatracenia onego bez użycia, uznano za nikczemne, i za żadną pewność nigdzie służyć nie mogące; w razie zaś złożenia onego gdziekolwiek, raczą tę władzę, nadmienione świadectwo zatrzymać, i nieprzyjmując w kaucyę, przestać do tej Izby dla unieczemnienia. Dnia 12 lipca 1852 roku.

Zasiadający Mackiewicz.

Sekretarz Sowiecnik Tytularny G. Spirydowicz. (916)

2. Od Borysowskiej miejskiej Policji ogłasza się, iż w mieście Borysowie wzięty człowiek *Wasili Wasiljew syn Horyliow*, który się powiadał rodem Czernihowskiej Gubernii, Surażskiego Powiatu, ze wsi Miedzwiedziow obywatela Gyrylego Jana syna Hudowicza włościaninem, mający od urodzenia lat 38, i następujące przymioty: wzrostu 2 arszyny 6 wiersz., twarzy czystey, oczu szarych, włosów na głowie ciemnorusych, brody i wąsow nie goli, i więcey żadnych znakow nie ma. Ten zaś człowiek utrzymuje się w miejskiej turmie, i przeznaczono uczynić stosownie do jego relacyi sprawkę, o czém pisano Czernihowskiej Gubernii do Surażskiego Ziemskiego Sądu. Junii 3 dnia 1852 roku. W obowiązku Horodniczego Koczukow. Pismowodzca Żyżniewski. (917)

2 Na dniu 21 bieżącego miesiąca o godzinie 11tej zrana, z domu należącego do Wileńskiego Gubernialnego Poczowego Kantoru, skradziona została srebrna cukiernica okrągłowa

z zamkiem wewnętrznym wielkości na 1 funt cukru z srebrnemi do jeyże szczykami z literami u spodu A. F. S. i z nadpisem nazwiska fabrykanta *J. P. Jastrzębskiego*, nadto mająca na wierzchu 4 listki z jagodą. Jeżeliby takowa cukiernica gdzie się mogła okazać, właściciel oney uprasza najpokorniey dostawić do Wileńskiego Gubernialnego Poczowego Kantoru, gdzie dla oddawcy będzie domierzona należyta wdzięczność lub też przyzwoita nagroda.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (941).

3 Prowiantski Departament Wojennego Ministeryum ogłasza, iż na dostawę prowiantu i owsa dla zaopatrzenia w następującym 1853 roku osiedlonych w Chersońskiej i Ekaterynosławskiej Guberniach woysk i innych znajdujących się w okręgu tego osiedlenia, naznaczają się w Chersońskiej i Kijowskiej Skarbowych Izbach

Targi 11go i przetarg 15go stycznia 1853 roku.

Ilość prowiantu i owsa, i warunki, na mocy których powinna się odbywać ich dostawa, objawione będą przy targach.

Na wyżej wyrażone terminy wzywają się życzący z ewikoyami, postanowionemi ustawą *Nay wyżej* utwierdzoną dnia 17 października 1850 roku.

Tym czasem uprzednio Prowiantski Departament obwieszcza, iż życzącym zostawia się do woli podjąć się dostawy w takiej ilości, w jakiej kto sam zechce i ubezpieczy akuratność oney prawnymi ewikoyami; że opłata pieniędzy czynioną będzie akuratnie na terminach wedle umow bez najmniejszego przetrzymywania i zwłóki, i że w przyjmowaniu dostawowanych produktów, przestrzegana będzie naysurowsza sprawiedliwość i zgoła nie będą miały miejsca, nietylko ucisk, ale i najmniejsza próżna zwłóka.

Naczelnik oddziału Bielajew.

Naczelnik Stołu Nikonowicz. (922)

3. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu, Na skutek przepisania Zarządzającego Gubernią *P. Radzcy Stanu* i *Kawalera Doppelmajra*, dla odbycia w Wileńskiej Skarbowey Izbie targow na oddanie reparacyi Szawelskiego turemnego zamku, za wyliczoną podług śmiety sumę 4,442 rubli 90 kopiejek assygnacyami, naznaczony termin i następnego miesiąca sierpnia, i we trzy dni po nim przetarg; a zatem życzący podjąć się takowey reparacyi, mają przybyć w oznaczonych terminach do Izby Skarbowey z pewnymi ewikoyami, gdzie im objawione będą śmieta i kondycye. Julii 20 dnia 1852 roku.

Assessor Józef Szulc.

Sekretarz Jamont.

Za Naczelnika Stołu Jan Mickiewicz. (919)

3. W Izbie Skarbowey Wołyńskiej znajduje się w gotowiznie kapitałow Edukacyynych, przeznaczonych do pożyczania na ustanowione prawami procenta: *Pojezuickich trzydzieści trzy tysiące dwieście trzydzieści siedm rubli, dziewiędziesiąt trzy kopieyki srebrem. Złotem Sześćset dwadzieścia czterech złotych, i as-*

